

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

ING. MICHAEL MÁK

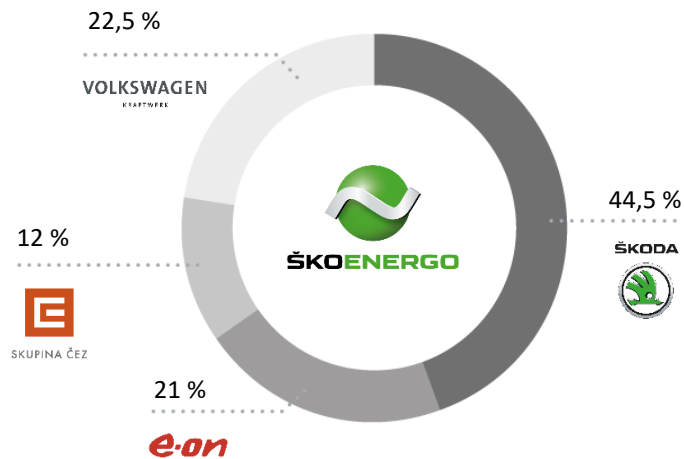
BŘEZEN 2019

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Údaje o společnosti

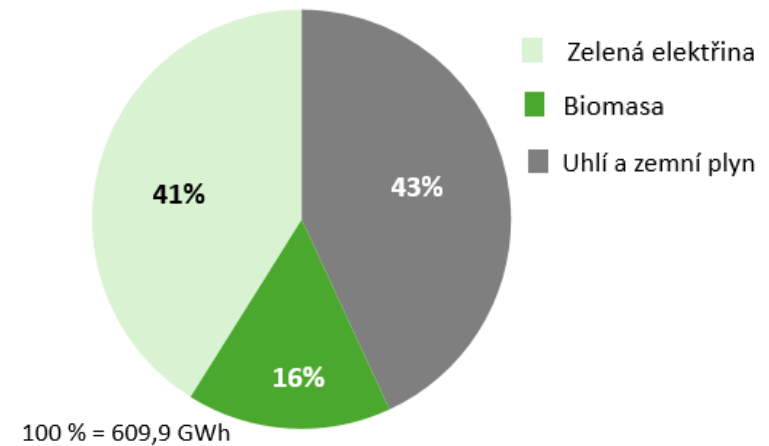

Provozní společnost

- ŠKO-ENERGO, s.r.o.
  - Provozní společnost
  - 340 zaměstnanců
  - Obrat 3 mld. CZK

Dodávka zelené energie do ŠA

Pohled na závod ŠKODA AUTO a Mladou Boleslav

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Legislativní rámec/Základní cíle

• Klimaticko-energetický balíček EU (2020 a 2030)

2020

- 20 %
CO₂

+ 20 %
OZE

+ 20 %
účinnost

2030

- 40 %
CO₂

+ 27 %
OZE

+ 27 %
účinnost

Vztaženo k 1990.

Podíl OZE na konci
periody

Vztaženo k 2007.

• UN Climate Change Conference (COP 21 Paris)

- Zachování cíle 2030 (- 40 % CO₂)
- V 2050 (nulové emise CO₂)

• Energy „Winter Package“

• Nařízení BAT 2021

Cíl:

- Udržitelnost, bezpečnost a zajištění dodávek energií
- Konkurenceschopnost
- **Ekologie (nízkoemisní a nízko- a bez-uhlíkové technologie, výroba z OZE)**

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

ŠKO-ENERGO, mise a vize 2025

Mise a vize 2025

Bezuhlíkaté technologie a smart řešení, GoToZero

Infrastruktura a služby pro e-Mobilitu

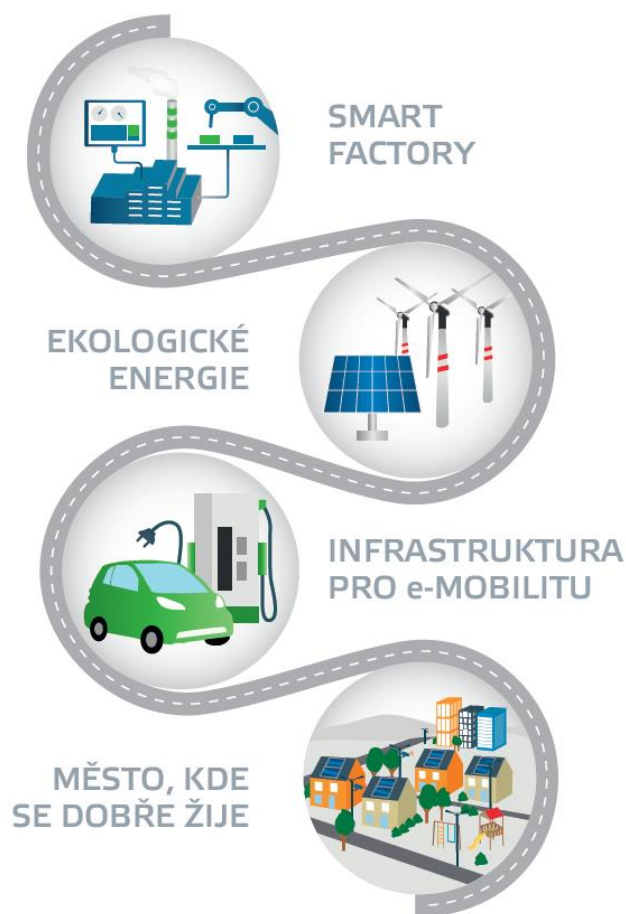
Využití baterií (2nd life and E-storage)

Komplexita služeb a profesionalita

IT/IS a digitalizace

Finanční stabilita a udržitelnost

Součást ŠKODA AUTO a koncernu VW

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Aktuální stav

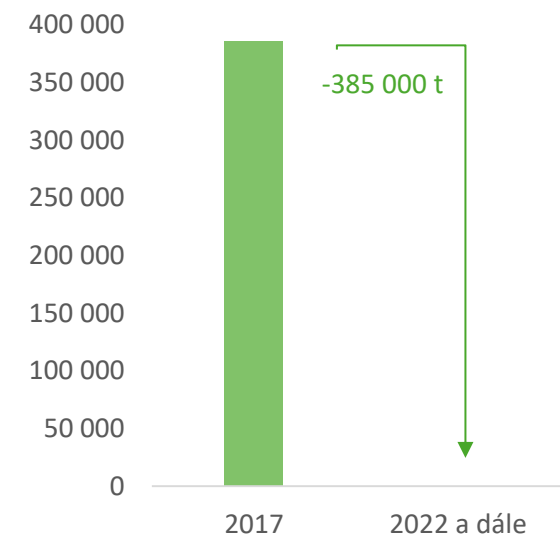

- Teplárna uvedena do provozu v roce 2000
- Využití paliva pro výrobu elektřiny a tepla cca. 60 %; vysoké UPE > 20 % -> **výrazně překračuje podmínky pro vysokoúčinnou kogeneraci danou legislativou**
- Teplárna spaluje ročně 220 tis. tun uhlí a **80-90 tis. tun biomasy s možností dalšího navýšení**
- Výroba tepla: 5 500 TJ
- Výroba elektřiny: 500 GWh

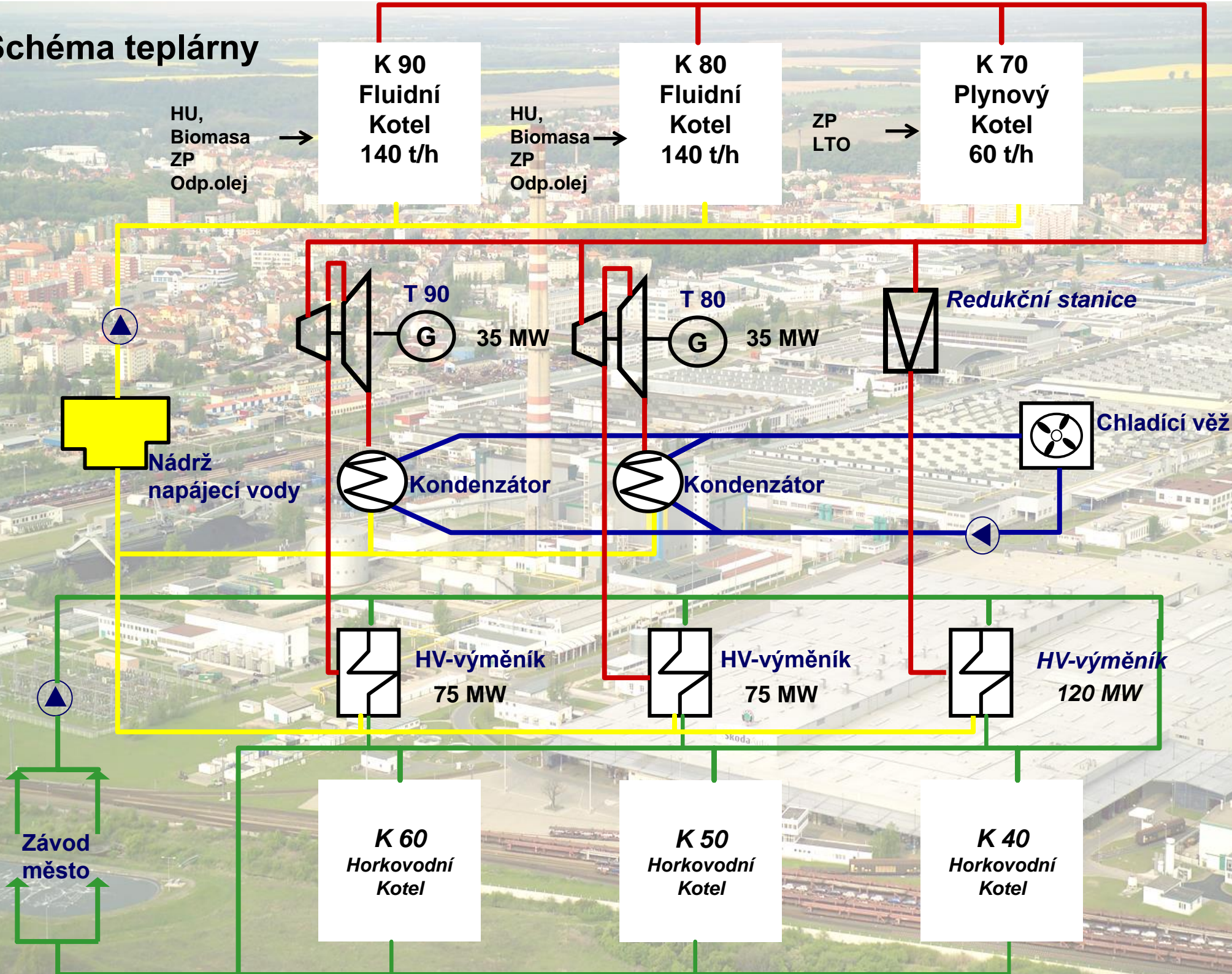
Analýza navyšování množství spalované biomasy:

- + Snížení produkovaných emisí CO₂/Pokles nákladů na povolenky EUA
- + Navýšení výroby zelené elektřiny pro ŠA (E-mobilita)
- + Šance na vyšší zelené bonusy (kategorie P příp. O)
- + Snížení legislativních risik ze spalování HU
- Vyšší investice (úprava zařízení, skladovací prostory)
- Zajištění vyššího množství biomasy
- Provozní a emisní rizika ze spalování Bio (Cl koroze, pokles výkonu)
- Učení se novému

Redukce emisí

Schéma teplárny

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Požadavky na palivo, schéma pseudopravy biomasy

- Aktuální spotřeba: **90 000 t/rok** $\approx$ 3 600 dodávek/rok
- Biomasa kat. S1 ve formě pelet
- Energie/Výhřevnost: $\approx$ 15,5 GJ/t
- Velikost pelet: $\varnothing$ 8–12 mm, délka 20–30 mm
- Sypná hmotnost: 0,3–0,7 t/m³ (průměr 0,5)
- Vlhkost <20 % (průměr 10 %)
- Odrol < 30 % (průměr 20 %)
- Popelnatost 7 %, chlór max. 0,15 %

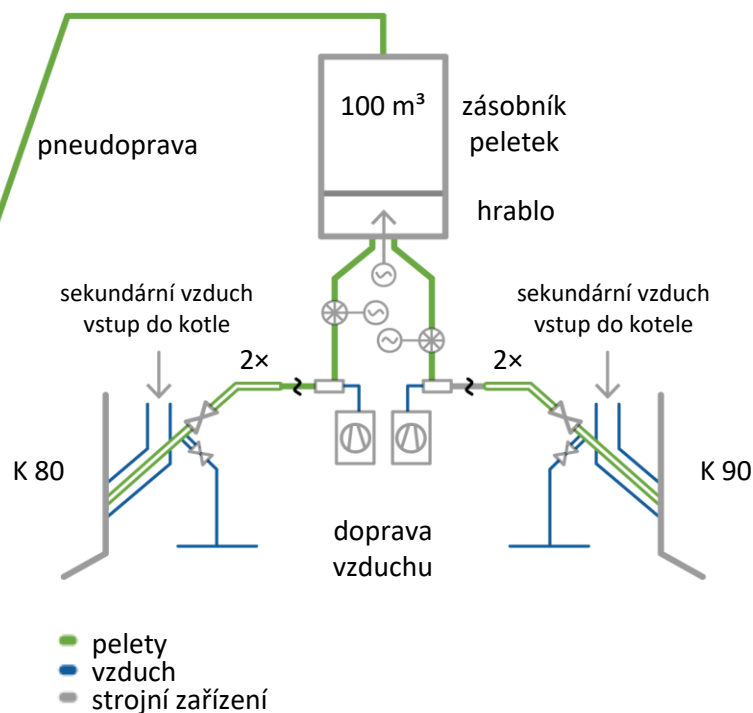
Výsypka

Řetězový dopravník

Schéma pneumatické dopravy biomasy

Zásobník pelet

Pneudoprava

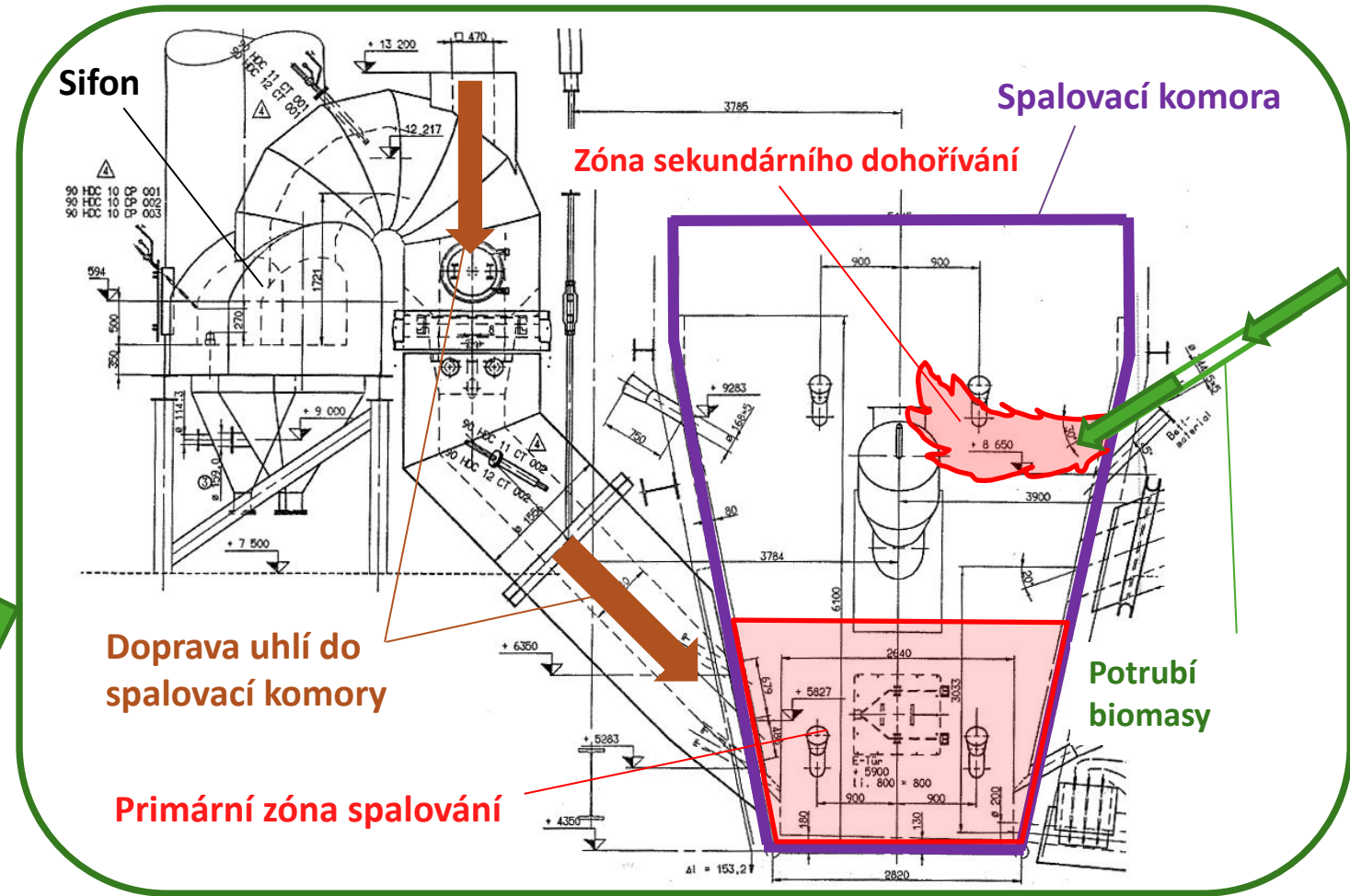
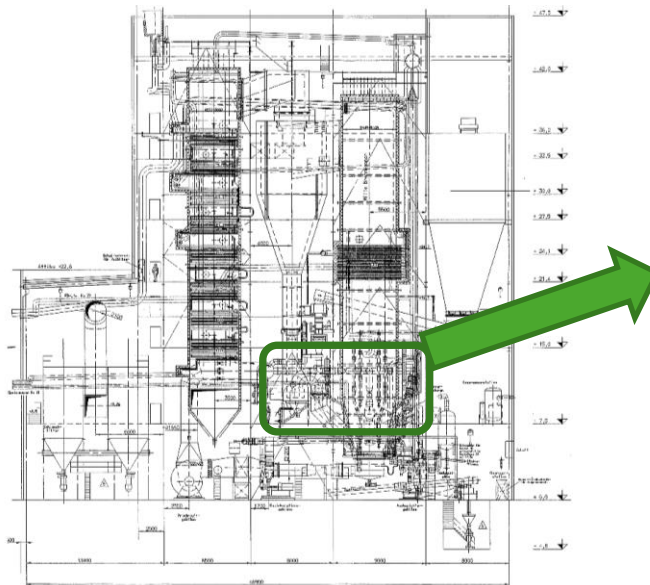
Sekundární vzduch – vstup do kotle

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Spalovací komora

Spalování 70 % hnědého uhlí
220 000 t

Spalování 30 % peletků
90 000 t

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Smluvní požadavky

- Dlouhodobý kontrakt do 2025
- Dodávka biomasy silniční dopravou až na vykládku ŠE
- Hlídání kvalitativních parametrů (výhřevnost, vlhkost, sypná hmotnost, granulometrie, chlór)
- Harmonogram dodávek (týdenní)
- Cena je vztažena k energetického obsahu (Kč/GJ)
- Fakturace 2x měsíc, 21-denní splatnost
- Dokládání původu biomasy (kategorie S1, v souladu s vyhláškou 477/2012 Sb.)

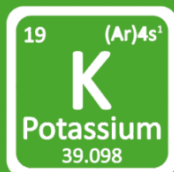
Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Nové skutečnosti způsobované spalováním biomasy v uhelných fluidních kotlích

V současnosti jsou problémy se spalováním peletkové fytohmoty v uhelných kotlích zejména způsobeny těmito dvěma prvky v palivu:

Draslík

Nálepy na
trubkách tl.
celku i na
fluidním dnu

Alkalická
koroze
vyzdívek

Chlór

Kritická
vysokoteplotní
koroze
přehříváků

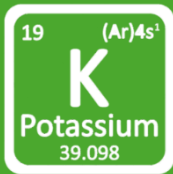
Problém s
dodržením
nových emisních
limitů

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Důvody nalepování usazenin na teplosměnné plochy

Draslík

Nalepování usazenin na
teplosměnných plochách je
způsobeno nízkým bodem tání
draslíku v biomase

Bod tání: 63,38°C

Bod varu: 758,85 °C

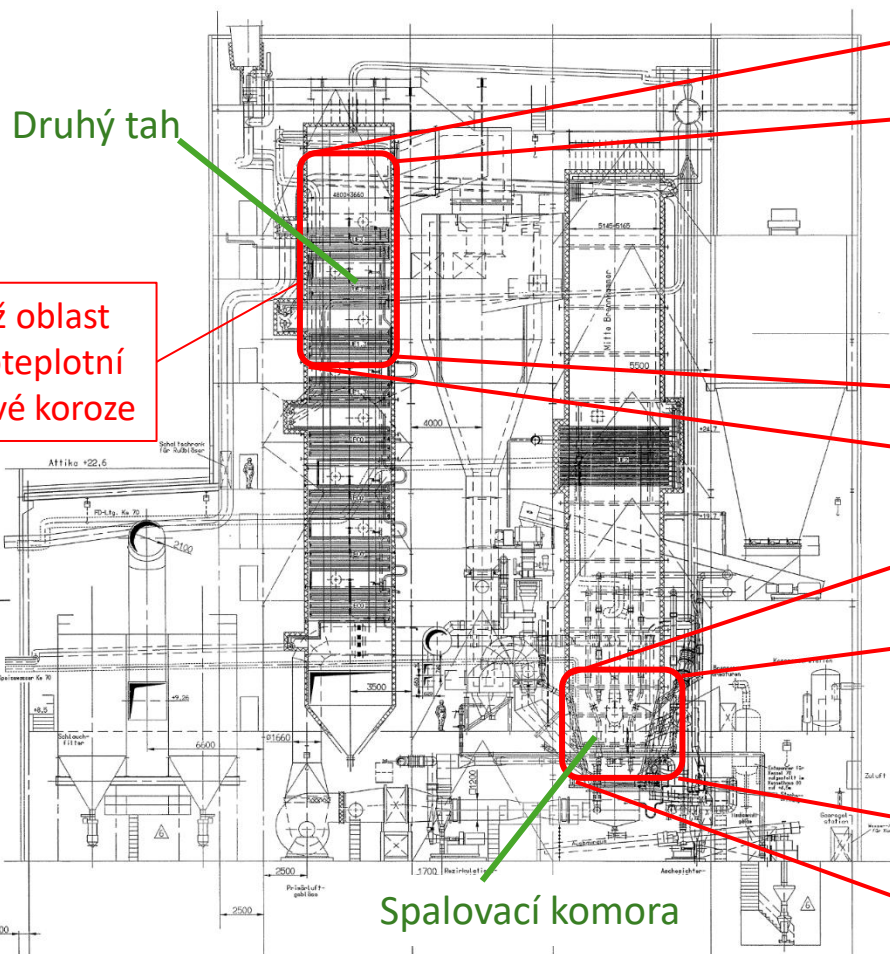
Teplota spalin: 850°C

Teplota páry: 535°C

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Oblasti s nalepováním teplosměnných ploch

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Další negativa spoluspalování peletkové biomasy

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Použitá opatření na čištění teplosměnných ploch

Speciální nátěr na
teplosměnných
plochách

Akustické čištění

Akustické čištění
mikrovýbuchy
vyvíjenými v externím
zařízení

Čištění mikrovýbuchy
uvnitř odstaveného
kotle

Čištění mikrovýbuchy
uvnitř provozovaného
kotle

Čištění tlakovou vodou

Čištění pískováním

Čištění mechanicky

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Nutná opatření pro redukci problému s chlórem a draslíkem

SPALOVÁNÍ 100% PELETEK

Test s louhováním biomasy 2018: Neosvědčilo se

Eliminace chlóru před kotlem

Snížení limitu podílu chlóru v dodané biomase z 0,3% na 0,15%

Eliminace chlóru a draslíku v kotli

Dávkování aditiv do spalovací komory – zkoušky 2018-2019

Zvýšení rezistence proti chlóru

Změna konstrukce a materiálu přehříváků ve II.tahu - 2021

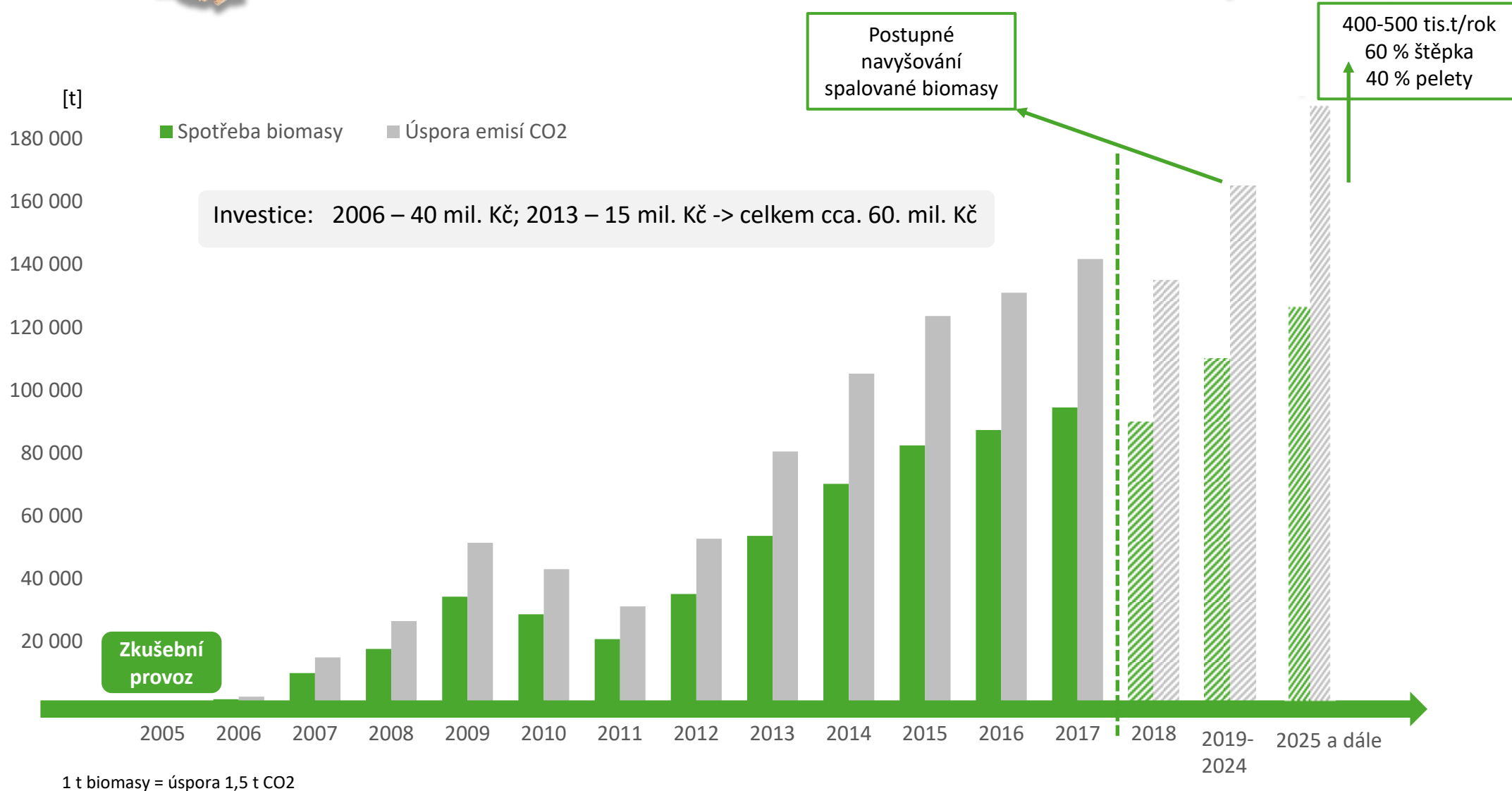
Snížení nalepování TS ploch

Nové technologie čištění přehříváků, častější čištění mikrovýbuchy

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Navyšování spotřeby biomasy

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Růstové scénáře v rámci využití stávající technologie – Přehled variant

VARIANTA 1

NÁRŮST SPOLUSPALOVÁNÍ ROSTL. BIOMASY (S1) NA 30 % V PALIVU (+ 50t / den)

VARIANTA 2

SAMOSTATNÉ SPALOVÁNÍ ŠTĚPKY (P2) NA 1. BLOKU SE 100% VÝKONEM
+ SPOLUSPALOVÁNÍ ROSTLINNÉ BIOMASY (S1) DO 30 % NA 2. BLOKU

VARIANTA 3

SAMOSTATNÉ SPALOVÁNÍ ŠTĚPKY (P2) NA 1. BLOKU S VÝKONEM 75 %
+ SPOLUSPALOVÁNÍ ROSTLINNÉ BIOMASY (S1) DO 30 % NA 2. BLOKU

VARIANTA 4

SAMOSTATNÉ SPALOVÁNÍ ROSTLINNÉ BIOMASY (O1) 120 KT a ŠTĚPKY (O2) 300 KT NA OBOU BLOCÍCH

VARIANTA 5

VARIANTA 4 + VÝSTAVBA NOVÉHO KOTLE NA SPALOVÁNÍ BIOMASY 120 KT

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Nový biomasový kotel

- Ve studii proveditelnosti od ČVUT z roku 2018 byla doporučena jako nejvhodnější náhrada hnědého uhlí peletková biomasa oproti dřevní štěpce.
- V důsledku nejistých výsledků přestaveb současných uhelných fluidních kotlů na spalování 100% peletkové biomasy bylo doporučena stavba jednoho menšího kotle designovaného již od začátku na biomasové palivo.

Přínosy nového biomasového kotle

Zachování vysoké disponibility souč. fluidních kotlů

Nový kotel již přizpůsoben na spalování TAP a biomasy

Vysoká účinnost nového kotle oproti uhelným kotlům spalujícím biopaliva

Využití nové peletkové dopravy i pro uhelné fluidní kotle

Využití zkušeností s provozem a údržbou pro další úpravy uhelných kotlů

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Nový biomasový kotel-schéma, parametry

Palivo

- Peletková fytomasa

Teplota páry

- 535°C

Tlak páry

- 125 bar

Výkon

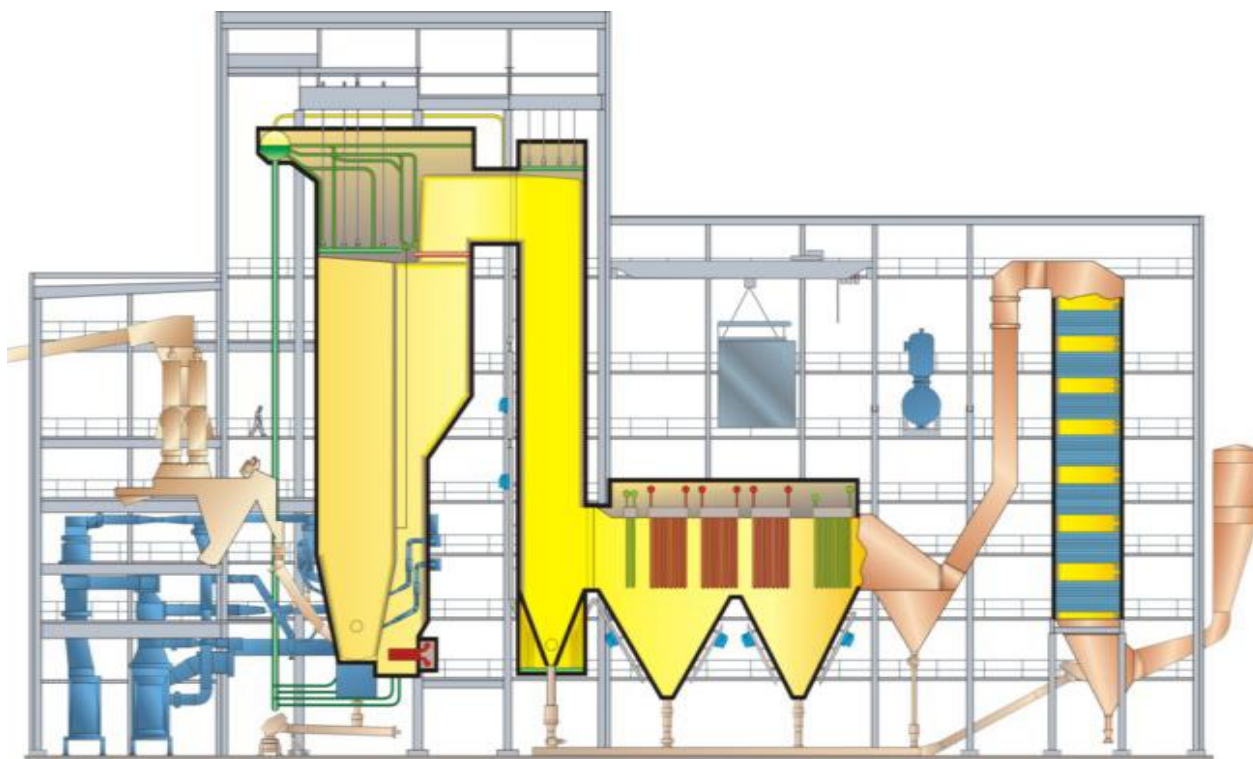
- > 60 tun páry/hod

Spotřeba paliva

- > 90 000 tun/rok

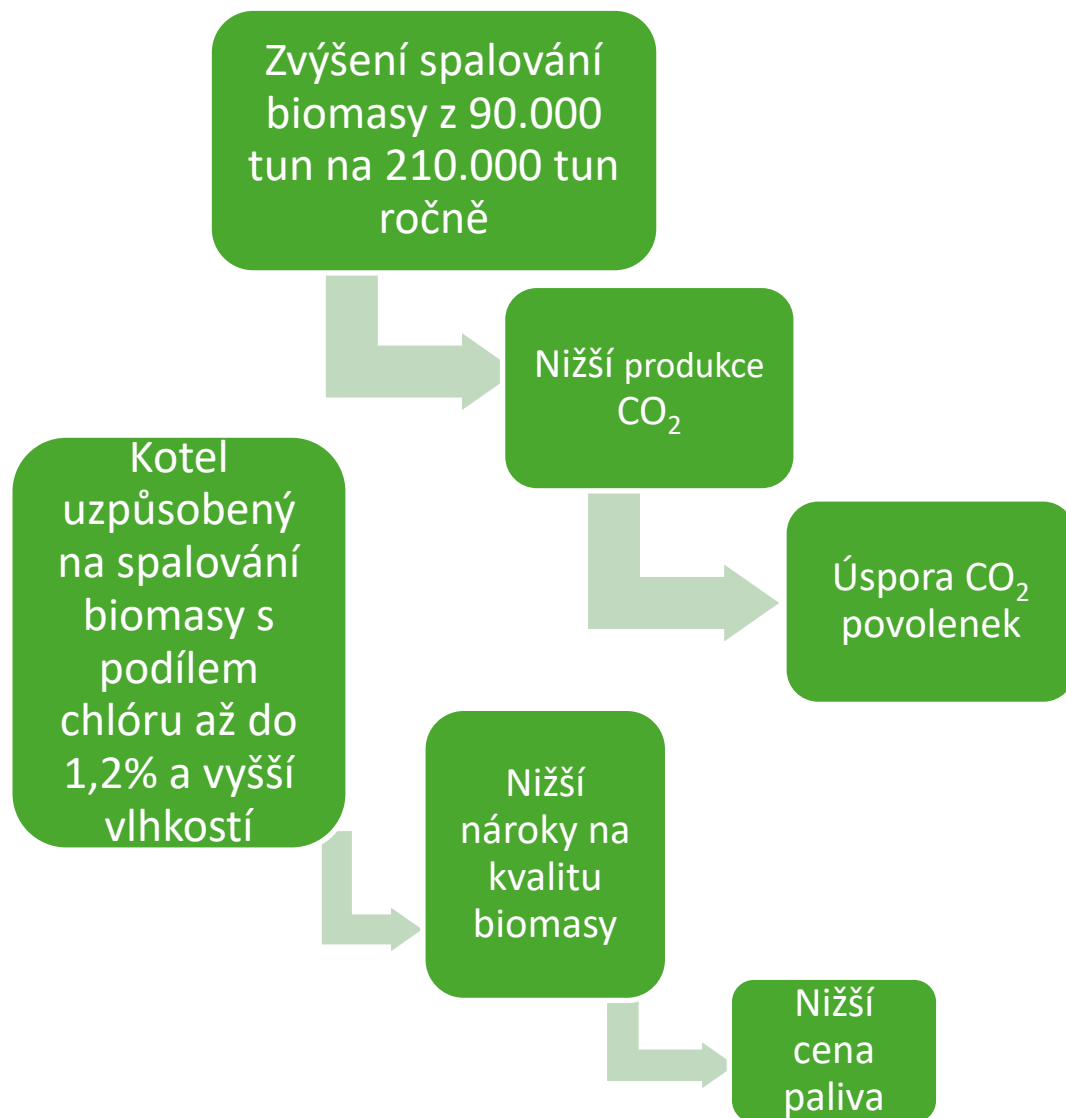
Investiční náklady

- 1.000 mil. Kč

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

Nový biomasový kotel

Navržená poloha nového biomasového kotle

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

GoToZero 100% spalování biomasy – cíle a předpoklady

Cíl:

- Postupná a co nejrychlejší náhrada hnědého uhlí biomasou
- Biomasa složená z rostlinných pelet a dřevní štěpky (hnědé)
- Zachování výroby tepla a elektrické energie v Mladé Boleslavi
- Zachování stávajících turbín T80 a T90
- Zachování současných parametrů výstupní páry a tím i účinnosti výroby
- Maximální využití investičních i provozních dotací

Problémy k řešení:

- Dlouhodobá a udržitelná dostupnost biomasy, doprava a skladování, cena, dotace.
- Negativní dopady na účinnost výroby (zalepování teplosměnných ploch, snížení parametrů páry)
- Negativní dopady na spolehlivost provozu (chlorová koroze teplosměnných ploch a vyzdívek)
- Negativní dopady na životní prostředí (emise HCl, vlastnosti a využití popela)

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

GoToZero 100% spalování biomasy – časový plán

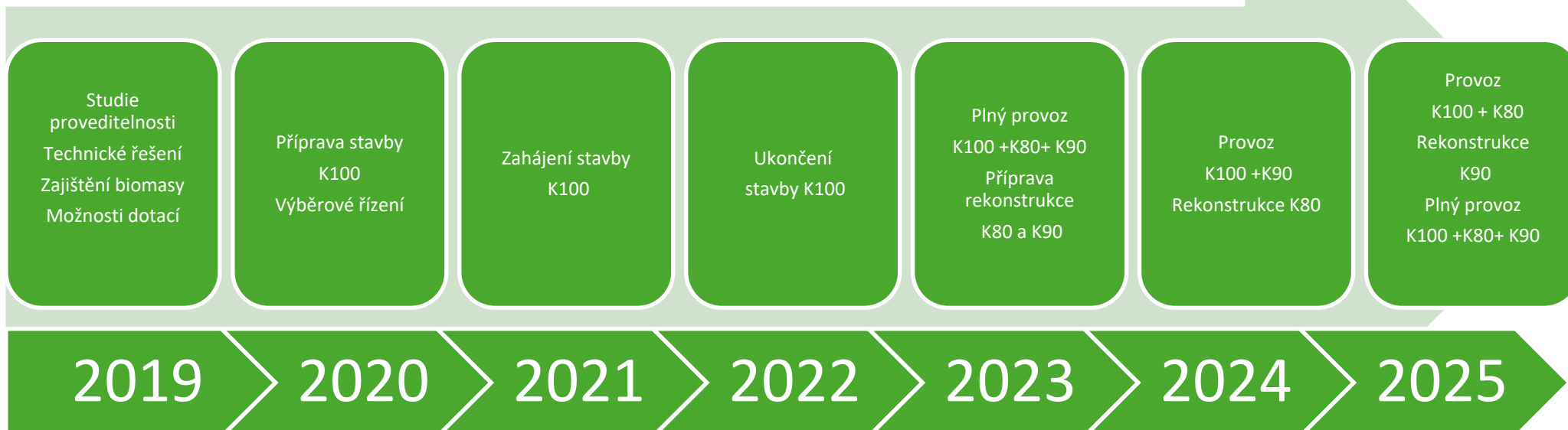
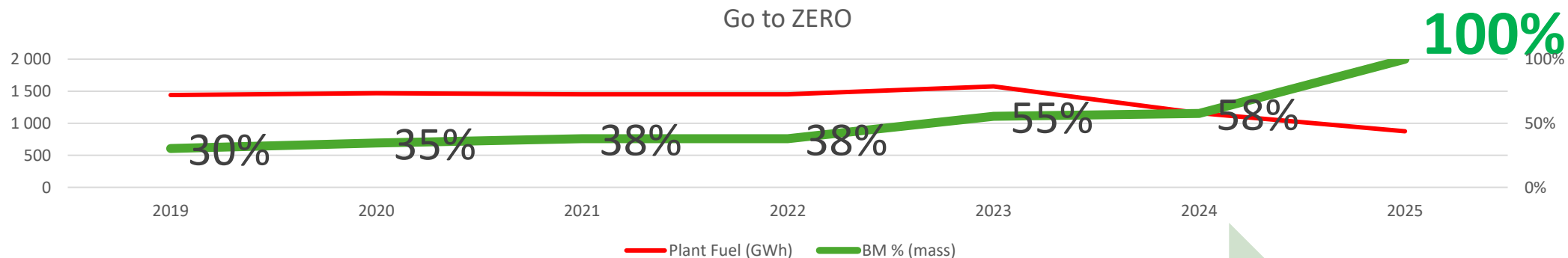

Plán:

1. Studie proveditelnosti	9/2019
• Technické provedení kotle K100	
• Strategická dostupnost a zajištění paliva	
• Dotační možnosti (investice i provoz)	
2. Provozní testy 100% spalování na kotlích K80 a K90	2020 – 2022
3. Rozhodnutí DR o Projektu 100%	11/2019
4. Projekt K100 a příslušenství	2020 – 2022
5. Provoz K100 a příprava rekonstrukce K80 a K90	2023
6. Provoz K100 + K90. Rekonstrukce K80	2024
7. Provoz K100 + zrekonstruované K80. Rekonstrukce K90 100% bio	2025
8. Provoz K100 + K80 +K90 na 100% biomasu	2025+

Zkušenosti se spalováním biomasy ve ŠKO-ENERGO

GoToZero 100% spalování biomasy – časový plán

Děkuji za pozornost!

Ing. Michael Mák

Projekt e-Mobilita a obnovitelné zdroje

ŠKO-ENERGO, s.r.o.

Václava Klementa 869, 293 60 Mladá Boleslav, Czech Republic

T +420 326 8 14455 , F +420 326 8 14850 , M +420 734 516 006

E michael.mak@sko-energo.cz, www.sko-energo.cz